

Bedrift, saa skal der ganske andre Foranstaltninger til. At der her er Tale om at kaste Penge i Grams, er ikke rigtig; de ville falde paa saare nodtørstige Steder. Det ærede Medlem gif derefter over til at tale om, at det var de rige, man hjalp, Lensbefidderne, Hartkornsbefidderne, dem, der eje noget, og at vi andre, der intet eje, kom til at betale. Ja, det tror jeg ikke, det ærede Medlem skulde tale om, thi er der Medborgere, der have haft det godt i vort Land, saa er det viselig Kapitalisterne. De have jo været næsten stattefri; til Kommunerne have de nogen Slat, men det er ikke noget imod Hartkornbrugernes i Landkommunerne.

Det er slet ikke Købstæderne, jeg vil til Livs. Det er en Udtalelse af det ærede Medlem fra Odense (Koch), som giver mig Anledning til denne Bemærkning. Han sagde nemlig, at jeg havde sagt, at Købstadkommunerne havde det meget bedre. Ja, de have det ogsaa bedre, thi de eje noget kommunalt set. Landkommunerens Forhold er, som af mig nævnt, dette, at de have en Gæld paa 10 Millioner, medens Købstæderne have en Formue paa 5 Millioner. At Borgerne ere trykkede, er mig meget vel bekendt. Jeg brugte for Resten ikke det Udtryk, at Købstæderne have det meget bedre, jeg nævnte blot Tallene som Eksempler paa, hvorledes det hænger sammen i ren kommunal Henseende. Jeg tror derfor, at det ærede Medlem for 6te Kredts, med hvem jeg i alt væsentligt er enig, har opfattet mig noget fejlagtigt, naar han havde opfattet det saaledes, som om jeg ikke havde Dre for, at Købstæderne ere i Trang, det ved jeg meget godt.

Den ærede Landstingsmand for Rjøbenhavn (Oct. Hansen) — det fik jeg ikke Tid til at bemærke før — sagde, at det næsten var alene Lensbefidderne, Lovforslaget kom til gode. Nej, Lensbefiddernes, Herremændenes, Godsejernes samlede Hartkorn er kun $\frac{1}{8}$ eller $\frac{1}{9}$ af Landets samlede Hartkorn, saaledes at den ærede Landstingsmand vil se, at der er en meget betydelig Del af Hartkornet, som ejes af andre. Husmændene alene eje omtrent lige saa meget Hartkorn, som Godsejerne, nemlig mellem 30—40,000 Tdr. — Den ærede Landstingsmand sagde fremdeles, at det vilde dog ikke være fornuftigt at kaste alle de Udgifter, jeg nævnte, over paa Statskassen. Nej, det har jeg heller ikke ment. Jeg anser det heller ikke for fornuftigt at kaste alle Amtsudgifterne, end sige Sognekommunerens Udgifter, over paa Statskassen. Jeg nævnte blot adskillige Udgifter, der efter min Mening lige saa godt kunde

være Statsudgifter — og rettelig burde være det — som de kunne være kommunale Udgifter. Den ærede Landstingsmand fra Frederiksberg, som sidst havde Ordet, var jo af samme Mening.

Det ærede 4de Medlem for 1ste Kredts (Oct. Hansen) bemærkede fremdeles, at det var slet ikke Landkommunerne, som vilde blive hjulplne ved dette Lovforslag, og det var dog dem, der, som jeg sagde, sad værst i det. Ja, det er ganske rigtig, at de ikke ville blive hjulplne som Kommuner; men naar Skatteyderne blive hjulplne, vil det indirekte ogsaa være en Hjælp for Kommunerne. Jeg vil indbringe den ærede Landstingsmand, at det ikke kan hjælpe noget, at der er mange Beboere i en Kommune, naar de ikke eje noget; men naar en Kommunes Beboere saa en Vettelse, er det ogsaa en indirekte Vettelse for Kommunerne. Det vil ikke alene være det, for saa vidt angaar de af Kommunen paalignede Skatter; men det vil i endnu højere Grad blive en indirekte Vettelse derved, at Kommunens Beboere komme til at svare mindre i Skat til Amtet; thi saa saa de en større Skatteevne til Kommunen. Dette haaber jeg maa være tilstrækkeligt.

Koch: Jeg skal ikke forlænge Debatten, men har dog et Par Bemærkninger at gøre, navnlig til det ærede 4de Medlem for 1ste Kredts (Oct. Hansen), som bebrejdede mig, at jeg vilde omtale eller foreslaa en Brændevinskat og vilde kræve Byrden lagt over paa den fattigste Del af Befolkningen. Nej, paa ingen Maade! Jeg vil have lagt den over paa Brændevinsdrikkkerne, men ikke paa den fattigste Del. I øvrigt er jeg enig med det ærede Medlem i, at det er en meget forstandig Fremgangsmaade, man har brugt i den nyere Lovgivning, at lægge meget af den Administration, der hidtil ofte har været centraliseret inde i Ministeriet, over paa Kommunerne. Navnlig finder jeg det rigtig, hvad der i den Henseende er slet ved Alderdomsunderstøttelsen, thi jeg tror, at denne Sag er af den Art, at den i enhver Maade bliver bedst og billigst administreret saaledes. Jeg har paa ingen Maade sagt, at jeg vilde have alt det gjort om igen; jeg har heller ikke henstillet til Tinget at forandre de nyere Love, som jeg har omtalt, og navnlig har jeg ikke henstillet at forandre noget i Henseende til de Byrder, disse ny Love have paalagt Kommunerne. Der har det ærede 6te Medlem for 2den Kredts (B. G. C. Jensen) helt misforstaaet mig. Det har jeg albeles ikke sagt, og naar han tillægger mig en saadan Udtalelse, saa er det urigtigt. Jeg har